

ТУРИЗМИНИ

Брой 1, май, 2016 г.

СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА:

ОБРЪЩЕНИЕ НА ГЛАВНИЯ РЕДАКТОР

Уважаеми читатели,

на 25.11.2015 г., когато по стар стил отбелязваме деня на Свети Климент Охридски, факултет „Управление“ връчи официално дипломи за висше образование на завършилите бакалаври. Запомних този ден не толкова с получаването на документа, колкото със силната емоция, предизвикана от словото на нашия декан – проф. д-р Стоян Маринов – реч, която (ако имах възможност да чуя отново) бих записала дума по дума и поставила на видно място в моята скромна стаичка у дома.

Почти половин година по-късно, се обръщам към всички Вас в духа на неговото изказване. Аз не съм Максим Майер и това не е списание „Мениджър“. Не съм Стийв Форбс и това определено не е едноименното издание. Не мога да бъда и Тошо Тошев, не искам да съм „преса“, не членувам в „Клуб на гениите“.

Аз съм студент. При това магистър. В Икономически университет – Варна. И ми предстои завършване. Научих се на много неща, получих ценен опит. А ако има нещо, в което безусловно вярвам, това е силата на общността и идеята за сплотеност и приемственост. В този ред на мисли бих желала да отправя няколко думи към специалните хора в моя живот.

Благодаря на катедра „Икономика и организация на туризма“ – за любовта към туристическата наука, за възможностите, за крилете, които ни дадохте! Днес ние сме това, което всички Вие възпитахте!

Този проект нямаше да бъде възможен без безрезервната подкрепа на четирима „усмихнати млади хора“ - едновременно мои колеги и приятели: Петя Динчева, Маргарита Здравкова, Мартин Николов и Теодор Тодоров. Благодаря Ви за това,

че не се поколебахте, не питахте излишно, не се намръщихте, че работихте безотказно и с вдъхновение.

Огромни благодарности за съдействието и опората, която срещнахме в очите на Ралица Гаврилова и представителите на Варненска туристическа камара, БАСЕТ, Съюз на екскурзоводите в България, Сдружение „Култура и туризъм на българския североизток“, Варненска туристическа компания.

А всички колеги, тепърва поемащи по нашия път, бих посъветвала следното: оценявайте това, което имате! Взимайте това, което Ви се дава! Работете за себе си и за Университета! Освен родителите, никой няма да Ви обича и цени така, както Вашите преподаватели.

С дълбоко признание:

Катина Попова

ДЕЙНОСТИ В КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА“

Сборна група 23 разгледа Археологическия музей

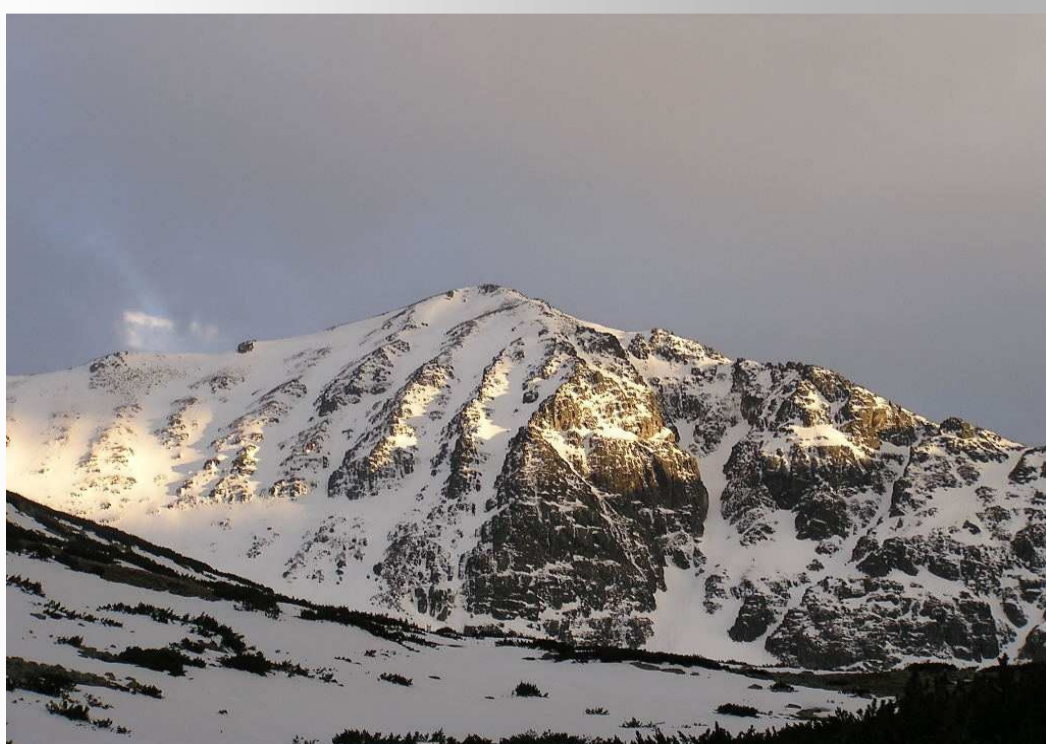
На най-женския празник – 08.03.2016 г. се проведе семинарно занятие по дисциплината „Екскурзоводство“, водена от екипа на проф. д-р Марин Нешков и доц. д-р Велина Казанджиева. Колегите – четвъртокурсници изготвиха екскурзоводски беседи за паметниците по маршрута от сградата на Община Варна до катедралата „Свето Успение Богородично“. Студентите се запознаха с историята на морския град и чрез проведената от екскурзовод беседа в Археологическия музей.

Второкурсници посетиха Музея за история на Варна

На 11.03.2016 г. студентите от втори курс, изучаващи дисциплината „Въведение в туризма“ (обучаващ екип: проф. д-р Марин Нешков, доц. д-р Велина Казанджиева), посетиха и разгледаха обстойно експозициите в Музея за история на Варна. Институцията е ориентирана към работа с доброволци, които изпълняват ролята на екскурзоводи през лятото.

Покоряването

В периода 17-20.03.2016 г. гл. ас. д-р Станислав Пляков организира традиционното за Колежа по туризъм зимно изкачване на връх Мусала. За атмосферата и емоциите разказва проф. д-р Стоян Маринов:

КРАТКИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ ЗИМНОТО ИЗКАЧВАНЕ НА В. МУСАЛА

Много години се каних, обещавах и накрая се реших да взема участие във вече 15-то традиционно зимно изкачване на в. Мусала, организирано от гл.ас. д-р Станислав Пляков от Колежа по туризъм. Заедно с

ентусиастите Георги Петров – ръководител сектор „Студенти“, Соня Маринова – инспектор в сектор „Учебна дейност“, Валентин Маринов – програмист в отдел „ИТО“, Таня Димитрова - преподавател по френски език, Жельо Душев – председател на Варненска туристическа камара, Станислава Душева – PR на верига ресторанти „Тримата мускетари“ се присъединихме към колежаните и на 17 март вечерта бяхме във влака за София. Незаспивали цяла нощ от вълнение, сутринта се освежихме на Софийската автогара. С автобус се отправихме към Боровец, като по пътно заредихме раниците с храна и напитки и надяхнахме

екипировката в Самоковската Била. Първият етап на изкачването стартира в 12.30 от Царска Бистрица на кота 1390 м. Слънце, сняг и мъчителни стръмнини. Повечето млади колеги припкат като кошути. На всеки час преход - по 10 минути почивка и все по-трудна първа крачка към следващия етап от нас – по-възрастните и неопитни планинари. Имаше моменти, когато желанието и волята ме дърпаха напред, а краката ми изоставаха назад. И така 4 часа и тридесет минути, целият вир вода до хижа „Мусала“ на кота 2389 м. Вечерта хапнахме най-вкусната хижарска боб чорба, допълнена с кюфтета от р-т „Тримата мускетари“ и двойно препечена гроздова ракия от гр. Бяла. А хижарските условия ми припомниха зимните лагери през войнишките години – вода от дупка в леда на близкото езеро и външна тоалетна сред снега. На следващата сутрин бърза закуска, строяване, преброяване, кратък инструктаж и напред към върха. Първо изпитание е стръмнината „Душевадката“, която преодоляваме почти с летящ старт. Но изглежда наистина изсмуква силите, защото млад колега се изпружи без дъх на снега и трябваше да му се помага. С няколко почивки достигнахме заслон „Еверест“ до Мусаленското езеро на кота 2709 м. Чай за освежаване, забиване на щеките край заслона, опасване с осигурителните въженца с карабини и напред и нагоре по зимната пътека със стоманените въжета към крайната цел. За нещастие, заедно с нас към върха се понесе и мъгла, която закри слънцето и природните прелести в далечина. В 12.00 бяхме на върха – 2925,40 метра надморска височина. И речи, и химн, и заря, и снимки, снимки, снимки, та така почти 2 часа. И разбира се, по един планински чай в базата на метеорологичната станция. После много по-лесно и по-бързо обратно през заслона в хижата. Вечерта - тържествено връчване на сертификати, отново хижарска боб чорба, ракия и бира и много веселба.

На следващия последен ден се спуснахме обратно от хижата до Банска Бистрица и се надсмяхме на мъчителното изкачване през първия ден. Отново с автобус до София и наслаждаване от влака на прекрасните гледки от красивия Искърски пролом.

И както вече писа водачът на групата гл. ас. д-р Станислав Пляков, „когато имаш с какво, похвали се на цял свят! 15-то традиционно зимно изкачване на Мусала се отличи от всички предишни успехи с няколко незабравими моменти. Първо – нов рекорд - 33 души на върха! Второ - за първи път Колежът и 10 души от ИУ – Варна изкачват заедно връх Мусала! Трето – за първи път заедно с Колежа на

върха стъпиха професор, декан на факултет, бивш директор на Колежа и председателят на Варненската туристическа камара. Четвърто – рекорден брой студенти от първи курс - цели 9 души! Пето - най-голямата група, водена към Мусала от самото начало на традицията - 36 човека! Благодаря на всички участници за щастливите моменти, с които ме дарихте! Бъдете здрави и все така НАПРЕД, НАГОРЕ и с УСКОРЕНИЕ! Ваш Пляков“

Колегата инж. Георги Петров казва, че е бил близо до Бога или на мястото на Бога, каквото в превод е значението на името на връх Мусала. Според него „въпреки че на Рила има още 12 върха, които са високи над 2700 м, всяко отиване на това свято място е празник за нашите души, дава светлина за ума и много топлина за сърцата ни. Обединени от стремежа за единение с красотата на планината, щурмувахме маршрут, който за мнозина бе непознат и труден, но обещаващ. Така изпитахме себе си, проверихме дадените ни от Природата инстинкти да оцеляваме при екстремни условия, да бъдем заедно във всички предизвикателства. Да посрещаш изгрева, да изпращаш залеза, да усетиш величието на в. Мусала и да получиш енергията на планината, ето това е празник за човешкия дух. Така с много настроение и ентузиазъм извършихме едно добро дело за всички нас, покажахме, че можем да побеждаваме препятствията, докоснали се до чистотата на планинския красавец Мусала.“

За изкачването на връх Соня Маринова споделя: „радвам се, че преживях незабравими моменти като част от групата на Колеж по туризъм – Варна в тяхното станало вече традиционно зимно изкачване на връх Мусала. Добре екипирани (спазили изискванията на отличния ни водач – гл.ас.д-р Станислав Пляков), нарамили раници и помагачи си с щеките, не много леко и лежерно, но пък с приятни почивки и красиви гледки на отрупаната със сняг планина достигнахме целта – 2925,40 м. Заслужаваше си усилията! Имаше отвисичко – приятно раздвижване, чист въздух, панорамни гледки, забавни снимки и разбира се, не на последно място – страхотна компания. Пробвайте! Ще се заредите със свеж зимен серум и ще имате нови и интересни спомени.“

Покорихме Мусала, въодушевяхме се и през септември 2016 година следва изкачване на Олимп. От тук нататък само напред и нагоре!

Инженер Георги Петров е ръководител на сектор „Студенти” в Икономически университет – Варна. В своята дългогодишна практика той се грижи за нуждите и проблемите на студентията. В последните дни на месец март 2016 г. г-н Петров покори връх Мусала при зимни условия. Днес той разказва за емоцията, дълбокия смисъл, близостта с природата – един различен разказ за едно различно изживяване.

Г-н Петров, преди да започнем, бих искала да Ви благодаря за отзивчивостта и желанието да проведем това интервю. Чувствате ли се странно?

Не. Чувствам се абсолютно нормално. Приятно ми е и винаги ми е било драго да общувам със студентите, независимо дали имат проблем или някаква инициатива. Това е част от работата ми.

Опишете накратко пътуването. Каква беше атмосферата?

Сам за себе си, аз за първи път изкачвам връх при зимни условия. Обичам планината, но съм покорявал върхове в други сезони. Това, което получавам като заряд от планината, не мога да сравня с нищо друго. Този ентусиазъм, залегнал още преди начинанието, възможността да участват и хора от университета, ще се харесат на студентите. А и по принцип идеята за организирани пътувания е перспективна, дори и на по-кратки разстояния и по-скромни маршрути.

Прави впечатление духът на Колежа (работя и с тях, помагам им, доколкото мога, при приема). Там витае духът на сплотеността, а тук при нас има дистанция в нормалното общуване „преподавател - студент”. С такива походи се увеличава близостта, дори когато не си в учебна среда. Ако можем поне малко да апликираме това от Колежа, щеше да е добре. Сега малко хора го правят.

Вие почти отговорихте на следващия ми въпрос. Ще се увеличи ли по такъв начин конкурентоспособността на специалност „Туризм” в нашия университет?

Да. Мисля си, че ще има и друг резултат. Това е начин хората да се видят и в друга светлина. Особено, когато си поставен пред някакво изпитание. Излизаш от сградата и се срещаш с това, което си изгубил. Изгубените инстинкти те правят по-слаб. С такива походи човек се сблъсква със самия себе си.

Да разбирам, че препоръчвате на нашата катедра да организира и участва в подобно пътуване?

Препоръчвам го на всички, които искат да се заредят. Следите и ефектите от подобно начинание остават поне седмица след това. Имаш криле, наблюдаваш особено състояние на духа и тялото, умът ти е прочистен от отрови. Ако всички го правят дори един път в годината, наистина ще заобичат туризма!

Коя част от пътуването Ви допадна най-много? Ще го запомните ли с нещо определено?

Най-много ми харесаха моментите, в които бяхме всички заедно в хижата. Допаднаха ми и самото движение по маршрута и най-вече добрата организация, опитът и хъсът на водача. За да ги имаш, трябва да обичаш планината... и с действията си да внушиш тази любов.

И тук Вие отново отговорихте предварително на въпроса ми. Ако трябва да опишете организацията на похода с една дума, коя би била тя?

Желание.

Имаше ли разбирателство между малки и големи? Пречеха ли студентите на почивката Ви?

Не. Самият състав на групата беше много разнороден по отношение на възрастта. Имаше студенти от първи курс и по-големи студенти, имаше представител на Варненска туристическа камара, доколкото си спомням имаше и магистри по туризъм – един беше. Присъстваха и хора извън състава на университета, които бяха щастливи, че им се предоставя възможност за участие.

Не сме си пречили. Даже обратното. Това е неизбежно – когато си в планината, трябва да има взаимопомощ, а тя се получава, когато всички са в добро благоразположение на духа. Не си спомням кой ми сподели, че в някоя от лекциите (май беше на проф. Маринов) студентите са реагирали защо не било оповестено на по-широк кръг от хора, за да има повече кандидати. Кандидати ще има и занапред, но като организация се изисква много енергия да водиш голяма група. Нашата беше от 33 или 36 човека. Винаги има и такива, които не слушат, но водачът деликатно успя да се справи с тях. Не е лесно да се ръководят хора, нужни са такт, гъвкавост и на моменти – твърдост.

В началото могат да се организират и кратки пътувания – до Аладжа манастир, Мадарския конник... И не е нужно да се мъчим да го организираме само ние. Ти знаеш колко дружества има във Варна. Те могат да съдействат. Правят и къси маршрути, съботно-неделни излети, разходки и т.н.

Начинът на провеждане и подходът могат само да доведат до увеличаване реномето на университета...

Т.е. Вие сте на мнение, че подобни инициативи и мероприятия (и осигуряването на публичност за тях) биха превърнали университета в предпочитано от студентите учебно заведение?

Да. Но за да потръгнат нещата в тази насока, студентите трябва да имат и постоянен досег с бранша. Той само може да ви бъде полезен.

Благодаря Ви за това интервю!

И аз благодаря! Успех на инициативата ти!

Интервюто проведе: Катина Попова

На гости на ТИЦ – Варна

На 22.03.2016 г. екипът на проф. д-р Стоян Маринов и гл. ас. д-р Красимира Янчева проведе семинарно занятие по дисциплината „Управление на туризма”. Четвъртокурсниците се запознаха със структурата и функциите на Центъра. Обсъдени бяха подготовката за обслужване за предстоящия сезон и новата наредба за „единни стандарти на ТИЦ”. Студенти и преподаватели благодариха за съдействието на Тихомир Патарински – ръководител на ТИЦ – Варна и Виктория Николова – управител на ОИЦ – Варна.

Малки и големи бяха в Албена

На 28.03.2016 г. преподавателският екип по дисциплините „Икономика на предприятието” и „Управление на туризма” – проф. д-р Стоян Маринов и гл. ас д-р Красимира Янчева – организира посещение на „Албена” АД. Домакин на събитието бе петзвездният хотел „Фламинго Гранд”. Студентите се запознаха с Мартин Русев – изпълнителен директор на „Албена тур”, Татяна Димитрова – управител на „Фламинго Гранд”, Радослав Киров – F&V мениджър, Fritz Feldmejer – генерален мениджър. На срещата колегите от втори и четвърти курс научиха повече за структурата, управлението, продажбите, пазарните сегменти и подготовката за новия туристически сезон на Акционерно дружество „Албена”.

Резиденцията

На 12.04.2016 г. близо 30 колеги от втори и четвърти курс посетиха Евксиноград в рамките на семинарно занятие по дисциплината „Екскурзоводство”, с преподавателски екип проф. д-р Марин Нешков и доц. д-р Велина Казанджиева. Студентите направиха обиколка на реконструирания комплекс – лятна резиденция на монарсите, управлявали България след Освобождението – Александър Батенберг, Фердинанд, Борис III.

С усмивки до Румъния и назад

В началото на предпоследната седмица на април около 50 души се завърнаха щастливи след реализирането на организиран от катедра „Икономика и организация на туризма” пътуващ семинар до Румъния. За събитието разказват главните инициатори на идеята – доц. д-р Велина Казанджиева и гл.ас. д-р Георгина Луканова:

**ОТЗИВ ЗА ПЪТУВАЩ СЕМИНАР НА СПЕЦИАЛНОСТ
„ТУРИЗЪМ”**

След дългогодишно прекъсване беше възродена идеята за пътуващ семинар в специалност „Туризъм”. Настоящото учебно пътуване се проведе по маршрут: „Варна - Букурещ - Синая - Бран - Ръшнов - Брашов - Варна” от 16.04.2016 г. до 18.04.2016 г. В пътуващия семинар взеха активно участие 45 ентузиазирани студенти, обучаващи се в бакалавърска степен от втори, трети и четвърти курс, както и кандидат-магистри.

Формата на пътуващ семинар позволява онагледяване на теоретични постановки в реални ситуации във връзка с подготовката, организацията и провеждането на туристически пътувания. Участниците имат възможност да апробират усвоените комплексни знания и умения от сферата на маркетинга в туризма, хотелиерството и ресторантьорството, туроператорската и агентската дейност, екскурзоводството и др. Заедно със студентите пътуваха и четирима от преподавателите от катедра „ИОТ”: проф. д-р Ст. Маринов, доц. д-р В. Казанджиева, гл. ас. д-р Г. Луканова и докторант Г. Илиева. Част от студентите влязоха в ролята на стажант-екскурзоводи и представиха на участниците в пътуването синтезирани беседи за населени места и теми от България, както и за особеностите на румънската национална кухня. Професионалното екскурзоводско обслужване по време на пътуването беше поверено на г-жа Марияна Морарова – маркетинг мениджър на туристическа агенция “Travel and Home” Ltd. и отличен познавач на дестинация Румъния.

Пътуващият семинар предложи разнообразие от емоции и преживявания, които поддържаха доброто настроение на участниците. В последния ден от семинара студентите получиха *сертификати за успешно преминато обучение и активно участие*. Преподавателският екип на катедра „ИОТ” планира пътуващите семинари да се наложат като динамична форма на изнесено обучение, използвана за ефективно усвояване на специализирани знания по туризъм в непринудена среда и приятна атмосфера, наситена с положителни емоции и преживявания.

доц. д-р Велина Казанджиева, гл.ас. д-р Георгина Луканова

„Проблемите на младите кадри в туризма и решения за тях”

На 19.04.2016 г. в Община Варна се проведеха дебати на тема „Проблемите на младите кадри в туризма и решения за тях”. Събитието се реализира в рамките на Дните на Колежа по туризъм, посветени на образованието и професиите в туризма (18-22.04.2016)

Водещ на мероприятиято бе студентката Даниела Куртева – заместник-председател на Студентски съвет към Колежа по туризъм. Присъстваха представители на студентията от Свищов, Благоевград, Добрич, Варна, Бургас.

Специално участие имаха и учениците от Професионална гимназия по туризъм „Проф. д-р Асен Златаров”, Варна. Мероприятието уважиха студенти (бакалаври и магистри) от ИУ – Варна, както и преподавателският екип на катедра „Икономика и организация на туризма”, в лицето на проф. д-р Таня Дъбева и доц. д-р Велина Казанджиева.

Дебатите започнаха с поздрав на представител на Варненска община – основен спонсор на събитието. Бяха обособени 3 ключови думи, обобщаващи срещата – „надежда” и „млади хора”.

Директорът на Колежа – доц. д-р Генка Рафаилова обеща на участниците техният глас да бъде чул. Взетите по време на дебатите решения ще бъдат изпратени в Министерство на туризма, на браншови организации и представители на бизнеса.

На събитието присъстваха и представители на Министерството на туризма – внимателно слушащи, всичко записващи, вероятно чувстващи се неудобно на моменти...

За съжаление, от близо 300 поканени, групата на работодателите бе представлявана единствено от г-жа Елица Горанова – комплексен управител на хотел „Марина Гранд Бийч”, к. к. „Златни пясъци”, която в края на първата част на дебатите призова всички млади хора да бъдат активни и да вярват на преподавателите си, защото „теория и практика вървят ръка за ръка”.

Събитието бе своеобразно открито с презентация по темата на студенти от Стопанската академия в Свищов, които предложиха следните решения на проблемите: Стъпки за справяне със сезонността: стимулиране търсенето на ваканционен, селски и уикенд туризъм; утвърждаване на позитивния имидж на българския туризъм и повишаване разпознаваемостта на България като привлекателна целогодишна дестинация; Задържане и стимулиране на младите кадри, с цел развитие на по-добър туризъм: подобряване професионалната квалификация на заетите в сектора; повишаване на конкурентоспособността; увеличаване на платените стажове; Осигуряване на по-висока субсидия за направление „Туризмът”; Приоритизиране на туризма като специалност в учебните заведения; Осигуряване на възможност за стажове и практики; Повече стипендии и подпомагане на изявени студенти.

Представител на Югозападен университет – Благоевград изложи доклад за проблемите на туризма и насоки за тяхното преодоляване, сред които по-важните бяха: наблягане на изучаването на чужди езици; по-добра практическа подготовка, усвояване на специфични умения (т.нар. кръстосани умения) – счетоводство, маркетинг, информационни технологии, стратегическо планиране, управление на човешките ресурси, управление на промяната и др.

След изказването на Калоян Георгиев от Добрич, че в България няма сезонност, дискусиата значително се оживи. Повдигнаха се въпроси за заплащане, развитие на балнеолечебни курорти, разкриване на работни места в малки български градове и др. Разбира се, всяко едно изказване непременно бе обвързано и с отсъствието на туризма като приоритетна специалност в българското образование. Оказа се, че представителите на Министерството на туризма научават за първи път това!!!

Във втората част от деня темата се прехвърли върху ползите и вредите от формата на обслужване “All Inclusive”, какви трябва да бъдат изискванията и отношението на работодателите, какъв да е размерът на заплащането, адекватно на тези изисквания. Представители на Икономически университет – Варна – Владимир Георгиев и Милена Николова – третокурсници от 66 гр. представиха на свой ред насоки за разрешаване на проблемите в туризма. За по-добрата квалификация на кадрите те препоръчаха обучението да преминава по следния начин: теория – 10%; практика – 45%; чужди езици – 45%.

Присъстващите обмениха опит по отношение на учебните заведения, едни се похвалиха, други – оплакаха. Благодарности към организаторите отправи Антоанета Чолакова – представител на нашето Министерство по туризъм, която изказа желанието си подобни исторически срещи да бъдат превърнати в традиция. След кратък разговор водещата пристъпи към финалната част на дебатите – получаването на сертификати за участие. Денят продължи с обяд в ресторанта на Община Варна.

Градът, където живее любовта...

Почти на финала на месец април от Саранск се завърна мъжка славна делегация - доц. д-р Вилиян Кръстев, гл. ас. д-р Тодор Дянков и х. ас. д-р Живко Парушев. С огромно признание към доц. Кръстев за експедитивността и желанието да помогне на инициативата, публикуваме неговия разказ от първо лице:

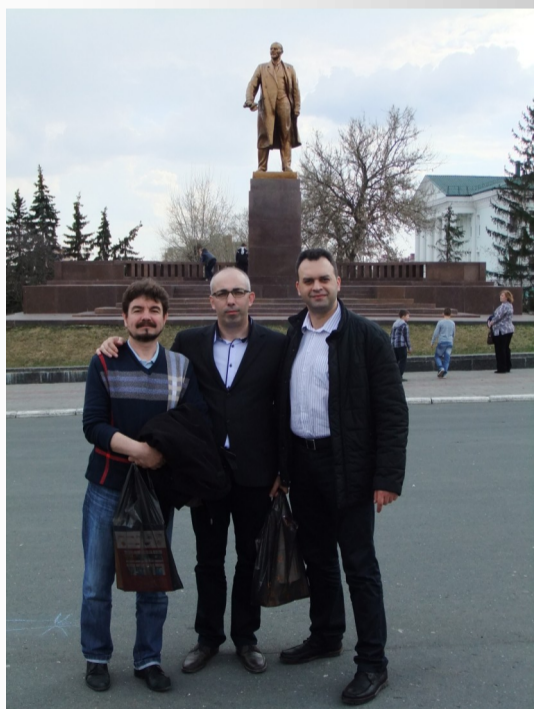
Шумбрат, Саранск!

Шумбрат, шумбрат! (на мордовски "здравей, здравей") Този приветствен възглас чува всеки, посетил Мордовия – малка република, съставна част от европейска Русия. С подобен поздрав бяхме посрещнати и ние преподавателите от Икономическия университет – Тодор Дянков, Живко Парушев и Вилиян Кръстев,

имащи удоволствието да се потопим за няколко дни в академичния и културния живот на Саранск – административния център на Мордовия. Намиращ се на 640 км на югоизток от Москва, Саранск е един от значимите културни и икономически градове на Русия по Средното Поволжие, чиято история е неразривно свързана с местния угро-фински народ – мордва. В градската действителност обаче етническата смесица от мордовци (ерзяни и мокшани), руси, татари и други народи, придава неповторимо усещане за една уникална етнография, която завладява всеки посетител. Тя е превъплътена и в архитектурния облик на града, който обединява минало и настояще, а най-новите архитектурни решения (хотели, спортни съоръжения, пресцентрове – ориентирани към предстоящото домакинство на Световното първенство по футбол през 2018 г.) са с поглед в бъдещето. Неотменна част от градския образ на Саранск са както сградите от съветската епоха (с грижливо запазена комунистическа символика), така и православните храмове от съвременността. Също и улиците са не по-малко впечатляващи, една от тях е „Ботевградска“ (с паметник на Хр. Ботев!), което нямаше как да не трогне националното ни чувство за гордост. Макар и неголям

Пред ректората на Мордовския университет

На Съветския площад пред паметника на Ленин

по население (около 300 хил. ж.) Саранск приютява няколко вуза, придаващи му атмосфера на студентски град. С водещо значение сред тях изпъква Мордовският държавен университет „Н.П. Огарьов“ – класически по своя характер вуз, в който се обучават близо 25 хил. студенти. Именно в него протече нашата професионална и изпълнена с приятни емоции преподавателска визита, която ще започнем като особено сантиментална. Дали заради исторически наслоилото се (по всяка вероятност) от периода на социализма отношение към България като братска и славянска страна, или поради нашата академична ерудиция (по-малко вероятно), но в Географския факултет на университета бяхме посрещнати и изпратени като скъпи гости. И не само това, домакините ухажваха за нас с културна програма за всеки от дните на нашия престой – кръгла маса, музеи, театри, манастири, ресторанти, подаръци... А пък това всяка сутрин да закусваш и да си пиеш кафето с декана на факултета трябва да подчертаем (с риск за нескромност), че е наистина основание за високо уважение и признание – нещо, което при

посещение на западноевропейски университет не само, че не се случва, а се съпровожда и с отношение на личностно пренебрежение.

За останалото в Саранск – водката, сельодката и мордовките, единодушно даваме възможно най-висока оценка... и дълбоко се надяваме един ден пак да се върнем там.

Доц. д-р Вилиян Кръстев

С Декана на Географския факултет – Анатолий Ямашкин (м/у доц. Кръстев и д-р Дянков)

Предстои ни нещо голямо...

От следващата учебна година катедра „Икономика и организация на туризма” разгръща дейността на Клуб „Туризм” – доброволно обединение на студенти, преподаватели и представители на бранша. Основната задача на формирането е организиране и провеждане на разнообразни дейности и мероприятия на специалност „Туризм” в Икономически университет – Варна. И всичко това - само заради Вас! С незаменната помощ на проф. д-р Таня Дъбева и гл. ас. д-р Георгина Луканова бихме могли да сътворим нещо ново и различно!

В рамките на дейността на Клуба през учебната 2016/2017 г. ще бъдат реализирани редица събития, сред които изнесени обучителни семинари, уъркшопове, организиране на вечер на специалността, срещи с ръководни кадри в туризма.

Всеки студент, който желае да бъде част от нашата общност, ще бъде приет с радост и признание. Не се изисква членски внос! Заповядайте в голямото семейство на специалност „Туризм”! Може само да спечелите!

Новини от бранша

Варненска туристическа камара

Варненска туристическа камара е създадена през 1991 г., с основна цел насърчаване на туризма във Варненския регион. Днес в организацията членуват над 100 членове – организации: хотели и ресторанти, туристически агенции, неправителствени организации, учебни заведения, рекламни агенции, застрахователни компании, физически и други лица от региона на Варна, Добрич, Шумен, Пловдив и София.

През 2008 г. ВТК стартира провеждането на ежегоден Черноморски туристически форум, посветен на специализираните видове туризъм и с участието на представители на страните от Черноморския еврорегион. Първото издание на фо-

рума бе посветено на Религиозния туризъм и се проведе под мотото „Манастирите – носители на българската духовност”. През следващите години форумите са както следва :

2009 г. – „Винен туризъм – традиции и съвременност”

2010 г. – „Културният туризъм – бъдещето на България”

2011 г. – „Спортният туризъм – възможности за удължаване на туристическия сезон”

2012 г. – „Здравният туризъм – стратегическият потенциал на България”

2013 г. – „Еко туризмът – нашето зелено бъдеще”

2014 г. – „Историко-археологически

туризъм – наследство с перспектива”

2015 г. – „Регионалните културно-исторически продукти на България-единни в многообразието”

2016 г. – “България – туристическа дестинация за четири сезона”

Варненска туристическа камара има търговско дружество – Варненска туристическа компания ЕООД - лицензирано като туроператор и турагент № - РКК – 01 – 6212. Председател е Жельо Душев, а почетен председател – проф. д-р Марин Нешков.

През 2016 г. членовете на Камарата вземат участие в следните дейности и събития:

Дата	Събитие
МЕСЕЦ МАЙ	
12-14.05.2016	Участие на община Варна и членове на Варненска туристическа камара на тур.борса „Уикенд туризъм” и фестивал на туристическите забавления и атракции – гр. Русе
15.05.2016	Откриване на летен туристически сезон Варна 2016– к.к. Златни пясъци: -участие на всички НПО-та от бранш Туризм
20-21.05.2016	Нощ на музеите и галериите – Варна 2016
21.05.2016	Празник на к.к. Св.Св. Константин и Елена и IX Майски фестивал на цветята – к.к. Св. Св. Константин и Елена
МЕСЕЦ ЮНИ	
01-12.06.2016	XXIV Международен театрален фестивал „Варненско лято”
18.06.2016-10.08.2016	90 – ти МЕЖДУНАРОДЕН МУЗИКАЛЕН ФЕСТИВАЛ “ВАРНЕНСКО ЛЯТО”
МЕСЕЦ АВГУСТ	
01-21.08.2016	XX Международен панаир на занаятите и изкуствата
15.08.2016	Свето Успение Богородично – Ден на Варна
МЕСЕЦ СЕПТЕМВРИ	
	Подготовка на учредително събрание за учредяване на туристически район Северно Черноморие - Варна
01-30.09.2016	XII Международен фестивал на червеноръстките здравни филми
28-29.09.2016	III годишен конгрес на Български съюз по балнеология и спа туризъм с международно участие – к.к. Св. Св. Константин и Елена
	Закриване на летен туристически сезон Варна 2016
МЕСЕЦ ОКТОМВРИ	
	Международна балканска екскурзоводска конференция – Варна, Съюз на екскурзоводите в България
01-04.10.2016	Регата Tall Ships – домакин община Варна
13-15.10.2016	9 Международен Черноморски туристически форум : България – туристическа дестинация за четири сезона– Варненска туристическа камара, Министерство на туризма и община Варна със съдействието на неправителствените организации от бранш Туризм
МЕСЕЦ НОЕМВРИ	
	Участие на община Варна на тур.борса Touristik&Caravanning, Лайпциг, Германия
	Участие на община Варна на тур.борса WTM – Лондон, Великобритания
МЕСЕЦ ДЕКЕМВРИ	
	Провеждане на 6 Национален кулинарен фестивал - Варненска туристическа камара, съвместно с община Варна

Фестивал на виното и храната

В края на април се проведе четвъртото международно изложение „Фестивал на виното и храната” – Варна. За мероприятиято разказва Георги Филипов – заместник-председател на Българската асоциация на сомелиерите и виноценителите.

Фестивалът “Вино и храна” се проведе за 4-та поредна година във Варна

За 3 дни по време на международното изложение „Фестивал вино и храна“ /22-24.04.2016/ град Варна се превърна в гурме столица на България. Над 2000 посетители успяха да дегустират около 400 различни видове вина от над 50 винарски изби от България, Италия, Франция, Чили, Нова Зеландия, ЮАР и др. Екипът на шеф Йоргов от Българската асоциация за кулинарна култура и гостготвачи с авторски менюта се грижиха за гурме-зоната, където тази година бе наблегнато на натуралните и екологично чисти био продукти, като всичко се приготвяше пред очите на посетителите.

Хит беше и стрийт фуд зоната, където се предлагаша бъргъри с качествено месо, приготвено на специално барбекю, както и местна крафт бира. Домакин бе център „Чайка“, където на един цял етаж от 1000 кв.м. бяха разположени щандовете, кухнята и гурме-зоната. Продукти от дивечово месо и украински шоколади бяха сред екзотичните предложения по време на фестивала. Изложба с картини на Боян Янев, ледени фигури и художествено оформени плодове от Българския карвинг клуб допринесоха за арт атмосферата. Голям интерес предизвика и проведенният съпътстващ семинар, на който Калоян Стоянов изнесе лекция за здравословно хранене, а Яна Петкова и Марин Атанасов разкриха особеностите на северно-черноморския тероар и представиха 10 вина от регионални изби.

Така се продължава културата и традициите на изложенията и дегустациите на вина и храни от 30-те години на миналия век до днес. Целта е България и Варна да се утвърдят като гурме дестинация в национален, европейски и световен мащаб и да функционира като такава целогодишно. Това събитие е уникално, както за културния живот в града, така и предизвиква интерес у гостите на града от чужбина, издигайки имиджа на България като винена и гурме дестинация.

Организаторите от Българската асоциация на сомелиерите и виноценителите съобщиха, че и по-

сетители, и изложители са изразили само суперлативи и положителни мнения за събитието и вече мислят за изданието следващата година. Събитието се реализира с партньорството на всички туристически организации в града и региона: Варненска туристическа камара; Варненска асоциация на ресторантьорите и хотелиерите; Съюз на хотелиерите – к.к „Златни пясъци“; Варненска асоциация на туристическите агенции; Съюз на екскурзоводите в България и др.

Търсят се кадри – отговорни, можещи и знаещи

В навечерието на новия летен туристически сезон сме. Търсят се кадри – отговорни, можещи и знаещи. Всеки работодател се опитва да представи в най-добра светлина работното място, което предлага. Нека хвърлим поглед на един от големите хотели по нашето Черноморие – „Кристал”, к.к. „Златни пясъци”.

Петя Динчева разговаря с Елена Димитрова:

За настоящия туристически сезон хотел „Кристал” обявява следните работни позиции:

Спасител на басейн

Изисквания:

- завършен курс за спасител
- навършени 18 год.
- заверен годишен талон за покриване на норматив
- владее на английски, немски и/или руски език

Аминистратор в Уелнес център

Изисквания:

- Владее на НЕМСКИ и английски език;
- Комуникативност и умение за работа в екип, желание за проява на персонална грижа към гостите;
- Приветлива личност с позитивен характер;

Масажист

Изисквания:

- Отговорност и лоялност;
- Комуникативност и умения за работа в екип;
- Завършен курс или образование по специалността (кинезитерапия, рехабилитация);
- Професионален опит - минимум 2 год;
- Владее на поне един чужд език – немски или английски;

Пиколо

Изисквания:

- приветливи личности с позитивен характер;
- владее на немски и/или английски;
- професионален опит в сферата ще се счита за предимство;
- отговорност и умение за работа в екип;
- шофьорска книжка ще се счита за предимство

Контакти:

Адрес: 9007 Варна
 кк Златни пясъци
 п.к. 37
 Телефон: 052 38 90 30

Опитайте накратко каква е Вашата позиция в управленската структура на хотела.

Аз съм търговски директор. Отдел „Маркетинг и продажби”.

От коя година функционира хотелът?
 Хотелът е собственост на фирмата от 1999 г.

От коя година Ви работите в хотела?
 От 1999 г.

Кой и какво стои зад успеха на марката на хотела?

Усилията на екипа и желанието ни за работа и развитие.

Как оценявате човешките ресурси в хотел „Кристал”?

Мениджърският екип на хотела се формира през годините. Повечето служители на ръководни и административни позиции със стаж над 5-6 години. От сезонния персонал всяка година се завръщат на работа около 30-35% от работещите през предходните години.

Кое според Вас отличава хотел „Кристал” от останалите обекти?

Туристическият продукт, който се предлага на гостите: качество и разнообразие на предлаганите услуги, голямата прилежаща площ, позволяваща да се предлагат качествени услуги All Inclusive и персоналното отношение към гостите.

Какви гости най-често посещават хотел „Кристал”, ако ги оценявате по следните критерии: възраст, семеен статус, националност, доходи, инте-

реси?

На разнообразна възраст, но повечето туристи са между 25-60 годишни, семейни двойки, семейства с деца, от Германия, Дания, Норвегия, Финландия. Доходи – средено ниво. Интереси – спорт, рекреация, СПА услуги и разкрояване.

Способни ли сте да отговорите на специфичните нужди на Вашите гости (напр. специални хранителни режими, специални изисквания за удобства в стаята, породени от здравословни нужди) и как?

Стараем се да удовлетворяваме максимално желанията на наши гости, особено при здравословни проблеми свързани с хранене (безглутенови храни, диетични храни за диабетици). Вече имаме специален бюфет за деца.

Получавал ли е хотел „Кристал” признания или отличия от туристически организации?

Многократно хотелът е награждаван от известни сайтове като Zoover.com, TripAdvisor.com и HolidayCheck.com, в които гостите оставят своето мнение за почивката им в хотела. Въз основа на тези мнения се формира и рейтинг на хотела. За 2015 г. хотел „Кристал” е награден от HolidayCheck като един от най-

добрите хотели в целия свят.

Показвате ли Вашите отличия на гостите, които посещават или биха посетили хотел „Кристал”? Как?

Да, показваме, като залепваме стикери на входовете, поставяме дипломи и награди на рецепцията.

Каква информация за отличията Ви предоставяте на потенциалните и реалните си клиенти?

Информацията може да бъде намерена на сайта на хотела и като прикачени банери към електронните ни писма.

Каква е текущата Ви маркетингова позиция?

Позиционирането е дългосрочна маркетингова стратегия. Ако говорим за пазари – основната ни ориентация е към стари, на които сме стъпили добре, като има доста широк сегмент – Германия, скандинавски страни, Източна Европа. Запазваме сегмента семейства с деца и без деца, както и възрастни – има специални намаления за гостите над 60 г. Не се приветстват младежи и „сингъли“, които търсят друг тип почивка, различен от този на семейни спокойни хора.

Как рекламирате хотел „Кристал”?

Чрез туроператори (брошури, дупляни, каталози) – за което се плаща на тях самите.

Смятате ли, че рекламата Ви е достатъчно добра?

Не, не е достатъчна. Бюджетът е ограничен.

Какъв е годишният Ви бюджет за маркетинг?

Може да се каже, че е около 30 000 лв.

Как отчитате мнението на клиентите си? Осъществявате ли обратна връзка с тях?

Чрез „Reviewmarketing“ - хотелски анкети, отговори на ревюта на гостите в сайтове.

Кои са конкурентите на хотел „Кристал”?

На местно ниво – хотелите от същата категория, предлагащи настаняване на база All Inclusive („Вива”, „Одесос”, „Мадара”).

В каква посока бихте желали да се развива хотел „Кристал”? Какво още бихте искали да постигнете?

Хотелът предлага услуги на база All Inclusive – това е в момента най-търсената схема на пазара. И във връзка с това, все повече и повече хотели я предлагат. За да бъдат запазени стари клиенти и за да се привлекат нови, е необходимо освен да предлагаш качествени услуги, които гостите оценяват, те да бъдат различни от всички останали. Бихме искали да можем да удължим сезона, да привлечем повече гости в рекламните сезони. За тази цел се стремим да предлагаме специални оферти за настаняванията на групи, организиране на различни мероприятия, предлагане на пакети със СПА ориентация. Като минус на хотела може да се посочи липсата на конферентна зала, което пречи на предлагане по-разнообразен продукт и организиране на семинари.

Какво бихте споделили за хотел „Кристал”?

Обичам хотел „Кристал”!

Какъв личен съвет бихте дали на управленските кадри в хотелиерството, желаещи успех и ефективност на всяка цена?

Не става на всяка цена, винаги има граница, която не трябва да се минава. Трябва повече да се ценят кадрите, да се отделят повече средства от бюджета за маркетинг и реклама и обучение на персонала.

ЛЮБОПИТНО

Био-енергиен туризъм

Ако всеки един от Вас започне да изборява алтернативни форми на туризъм, а ние се опитаме да ги запишем тук, ще може да участваме в световните рекорди на Гинес за най-дълъг и претрупан с информация студентски „вестник“ в целия свят. Но ние просто много знаем! Не можеш да спреш гората да се разлиства...

С бавния и екотуризма сме наясно. Но дали знаем достатъчно за енергийния (био-енергийния) туризъм? А дали имаме информация за това колко голям потенциал притежава дестинация България в тази насока?!?

Варненска туристическа камара и Сдружение „Култура и туризъм на българския Североизток“ разработват програми „Енергийно презареждане“:

Енергийният баланс е изключително важен за организма, защото координира съотношението между телесно тегло, температура, усвоена и разградена храна, работоспособност, кондиция и самочувствие. Човешкият организъм е балансиран, когато получава и отдава еднакво количество енергия. Минимум 2 пъти годишно всеки човек трябва да се зарежда енергийно.

Енергийно презареждане в българския Североизток

Маршрут: Варна - Побити камъни - Шумен - с.Осмар - с.Свещари - Разград - Варна

АКЦЕНТИ:

ПОБИТИ КАМЪНИ - уникален природен феномен и един от най-силните и големи енергийни центрове в България, известни като сакрално място от дълбока древност. Хората, които ги посещават твърдят, че мястото притежава повишена чувствителност към енергийни полета, говорят за изключително високо енергийно ниво и лечебно въздействие на Побитите камъни. Електронната техника, носена с тях и мобилните телефони не работят в района. Във вътрешността на Дикилиташките побити камъни се намира и “Кръг на желанията”. Той е единствената част от скалните колони, която е направена с човешка намеса. Препоръчва се човек да влезе самостоятелно в кръга, за да усети магията на местността и да се зареди с енергия

МАДАРСКИ КОННИК - изображение на български хан или образ на Слънчевия бог или бог Тангра? Посещава се древния жречески храм и мистичният камък. Един от деветте обекта в България, попадащи в Списъка на ЮНЕСКО.

СКАЛНИТЕ ЦЪРКВИ край село **Осмар**, известни от векове като място за медитация /според Ванга, това е третия енергиен център в България, след Рупите и Побити камъни/
ТРАКИЙСКАТА ЦАРСКА ГРОБНИЦА от III век пр. Хр. при село **Свещари**.

ДЕМИР БАБА ТЕКЕ – място с енергийно излъчване и магическа сила, където се извършват следните магически ритуали:

- преминаване по стъпалата на желанията;
- зареждане от камък от VI в. пр. Хр /акумулатор на енергия/;
- „избождане очите на вещицата“;
- преминаване по пътеката на изпитанието и дупката на лъжата;

ИСТОРИКО-АРХЕОЛОГИЧЕСКИ РЕЗЕРВАТ „ АБРИТУС”, Разград

Енергийно презареждане в Източни Родопи

Маршрут: Варна – Хасково – с.Бели пласт- Перперикон – с.Зимзелен – с.Татул – Златоград – с.Узунджово – с. Александрово – Варна

АКЦЕНТИ:

Уникалната **СТАТУЯ НА СВЕТА БОГОРОДИЦА** с Младенеца в Хасково, вписана в книгата за Световните рекорди на Гинес

Скален феномен **КАМЕННИТЕ ГЪБИ** край село Бели пласт, Кърджали
 Археологически комплекс и **СВЕТИЛИЩЕ ПЕПЕРИКОН** - един от най-древните монументални мегалитни паметници, изцяло изсечен в скалите. Свещеният град е уникален в археологически, исторически, природен и мултирелигиозен аспект, едно от чудесата на света.

Природната забележителност **КАМЕННА СВАТБА** край село Зимзелен - едно от най-интересните скални образувания в България, за което се носят легенди как Боговете вкаменили всички сватбари заради нечистите помисли на свекъра към младата и красива булка.

ТРАКИЙСКОТО СВЕТИЛИЩЕ при село Татул – един от най-величествените мегалитни паметници, открити по нашите земи представлява скален масив, а върхът му - пресечена пирамида. Комплексът се състои от два саркофага, четириъгълно легло за главния олтар и триметров кладенец. Според историци саркофагът, пресечената пирамида и страничната камера **илюстрират погребенията на Орфей**.

ЕТНОГРАФСКИ АРЕАЛЕН КОМПЛЕКС ЗЛАТОГРАД – разглеждане на занаятчийските работилници и лобното място на Делю войвода

ЦЪРКВАТА УСПЕНИЕ БОГОРОДИЧНО в село Узунджово - най-голямата селска църква в България
ТРАКИЙСКАТА ГРОБНИЦА до село Александрово, открита през 2000 г. в западните покрайнини на село-то, на около 20 км източно от град Хасково. Гробницата е тракийска и е едно от най-значимите открития на българската археология

ЛЮБОПИТНО

Био-енергиен туризъм

Енергийно презареждане по Южното Черноморие

Маршрут: Варна-Бяла-Несебър-Поморие-Созопол-Приморско-с.Бръшлян - Варна

АКЦЕНТИ:

Раннохристиянски сакрален център - **КЪСНОАНТИЧНА КРЕПОСТ НА НОС "СВ. АТАНАС"** в гр. Бяла, включващ базилика, жилище на главния свещеник, баптистерий /кръщелна/, винарна, хранилище за даровете и кладенец за светена вода /датира от кр. IV век/

НЕСЕБЪР /МЕСЕМВРИЯ/ - един от най-древните градове в Европа, първите крепостни стени, построени от траките са от VIII век пр. Хр. През 1983 г. старият град е включен в Списъка за световно културно наследство на ЮНЕСКО

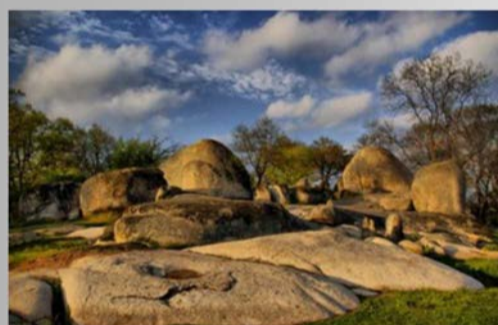
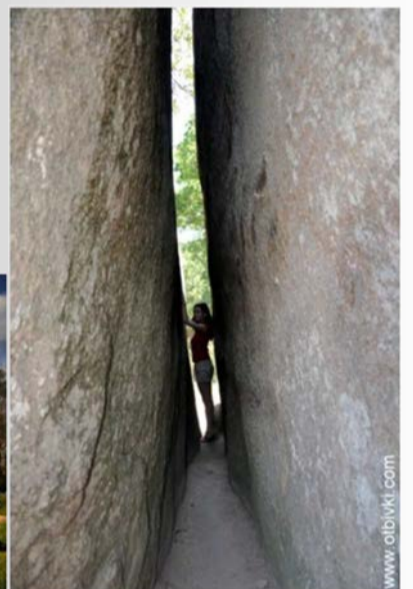
ДРЕВНА КУПОЛОВИДНА ГРОБНИЦА в Поморие /Анхиало/-датира от края на II - III век и единствена по рода си на Балканския полуостров

Архитектурно-исторически резерват **СТАРИЯТ ГРАД** и архитектурно-исторически комплекс "Южна крепостна стена и кула" – Созопол Църква „Св.св.Кирил и Методий“ - Поклонение пред чудодейните **МОЩИ НА СВ. ЙОАН КРЪСТИТЕЛ /ПРЕДТЕЧА/**

БЕГЛИК ТАШ – един от най-силните енергийни центрове в България. Светилище, свързано с най-стария култ към Богинята – майка и Бога-Слънце, във фазата на техния брак. Тесният процеп между два от огромните камъка, през който според поверието, ако успеете да преминете греховете Ви са опростени.

С. БРЪШЛЯН – най-автентичното и китно село в Странджанския край, пазещо традициите и уникалния дух на местното население. Обявено за архитектурен и исторически резерват през 1982 г. 9 от къщите са с национално значение, 22 – ансамблови, останалите с местно значение, а всички имат статута на паметници на културата.

Ралица Гаврилова

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ:
 9005 Варна, кв. „Чайка“, бл. 128
 тел./факс 052/ 612 – 809
 web: www.vct-bg.org;
 e-mail: office@vct-bg.org
varnatourism@vct-bg.org

Какво да разкажем на чужденците за нас...

Темата за Варненския халколитен некропол е една от най-оспорваните през последните няколко години. Каквато и да е истината за съкровището, факт е, че тя представлява интерес за туристите. За една от най-големите златни находки разказват Димитър Дичев и Ралица Гаврилова:

Древните варненци са смятали с числото Пи преди Питагор

Варненският халколитен некропол пази шифъра на най-старата цивилизация

Мит или реалност? Възможно ли е това твърдение на изследователите доц. Христо Смоленов – историк, ма-

тематик и логик и художникът и скулптор Христо Михайлов, да доведе до пренаписване на цялата европейска и световна история? Несъмнено вече има доказателства, че сме наследници на цивилизация толкова древна и напреднала, че да създаде преди

цели седем хилядолетия шедьоври, които са част от най-старото обработено злато в света. Колкото и невероятно да звучи, древните варненци, освен че са дали на света най-древното злато, са положили и основите на геометрията. Те притежавали тези познания много преди Питагор, използвали са числото на Фибоначи, за което се говори в бестселъра на Дан Браун "Шифърът на Леонардо", както и Златното сечение, по което е работил самият да Винчи. Сложни математически познания са използвани не само в изработката на уникалните предмети от Варненския некропол, но също и при разполагането на обекти на големи и точно отмерени разстояния.

Какво да разкажем на чужденците за нас...

Според доц. Смоленов съществува гигантски виртуален триъгълник, който свързва Варненския некропол, археологическия резерват Сборяново край Свещари и Велики Преслав. Този триъгълник се оказва Питагоров - правоъгълен със съотношение между страните 3:4:5. Единият му край е точно във Варненския некропол, другият е в комплекса Свещари, а третият - в развалините на Велики Преслав.

Цели четири хилядолетия преди раждането на великия гръцки математик Питагор, нашите прадеди смятали с числото Пи, което носи божествената енергия. Те са пресъздали с изключителна точност и майсторство пропорции, съобразно които по-късно са се строили древните египетски пирамиди, а след това и катедрали и храмове по света. Изследователите твърдят, че именно от Варненската цивилизация, произхожда системата от мерни единици на Древния Египет и Шумер. Прочутият „царски лакът” – мярката, с която са построени пирамидите в Гиза, се открива 2000 години по-рано в еталонни предмети от Варнен-

ския некропол. Осем дължини на златните бикове на Варненския некропол дават един царски лакът.

По време на петото хилядолетие преди Христа, невероятната варненска цивилизация е най-напреднала в Стария свят – със значително населени райони, сложна система от социална йерархия, високо символични култови ритуали, комплексни мрежи за размяна на големи разстояния и невероятна индустрия за обработка на мед и злато.

Малко любопитни факти за Варненския халколитен некропол:

Намира се в Западната промишлена зона на гр. Варна, на 400-500 метра северно от брега на Варненското езеро и на около 4 км западно от центъра на града;

Открит случайно през октомври 1972 г. от багериста Райчо Маринов при прокопаване на канал;

Разкопките се провеждат в периода ноември 1972 г. до 30 август 1991 г. под ръководството на Иван Иванов;

Проучени са 7500 кв. м, за които се предполага, че представляват около 75% от цялата площ на Некропола. Според

официалната информация от РИМ - Варна са открити и изследвани 294 гроба;

Най-голям интерес привличат златните предмети (3078 на брой), чието общо тегло надвишава 6 кг. Досега другаде не е известна подобна концентрация на изделия от злато, датиращо от V-то хил. пр.Хр. **Само в един гроб са открити златни предмети с тегло по-голямо от това на всички златни предмети, открити до днес от същата епоха в целия свят;**

За Варненския некропол археолог номер 1 на Обединеното кралство, сър **Колин Ренфрю пише:...** *Най-старото златно съкровище в света не бе намерено в Шумер или Египет, люлка на най-ранната цивилизация... За най-голямо мое учудване то бе намерено в Североизточна България, близо до град Варна и е на повече от 6000 години. Намирането на това най-старо златно съкровище изглежда потвърждава моята собствена теория, че праисторическите българи са изобретили металообработването ...*

Димитър Дичев, Ралица Гаврилова

Галина и Николай Панайотови организират „Празник на гърнетата” Фестивалът „Празник на гърнетата” се провежда ежегодно и е една от най-големите летни атракции в Добричкия регион. По традиция той се състои в средата на месец юни в добруджанското село Зимница, община Крушари.

Фестивалът е насочен към всички, които обичат да похапват вкусни домашни гозби. В духа на националния обичай всеки, който отива на гости, да носи свое ястие на чуждата трапеза, организаторите от „Добруджанска зимница” определят празника и като „тържество на етносите”. Условие е ястията да бъдат поднесени в глинен съд (гърне, тава и т.н.) Празникът е неизменно съпроводен от фолклорни песни и танци, а специално място заема и пазарът на частните производители, предлагащи натурални регионални продукти.

За повече информация може да посетите [:https://www.facebook.com/dzimnitsa](https://www.facebook.com/dzimnitsa) или <http://www.baret-bg.org/>

Представяме ви едни от гледките, които ще можете да видите, ако се решите да посетите това наистина уникално мероприятие.

В процес на приготвяне на ястията с вкус на отминали дни

И малки и големи са добре дошли

С гледки като тези, кой не би се хванал на доброто, та да изгладнее, за да може да опита от всичките гърнета

Къде да заведем гостите си през лятото?

Ние, варненци, имаме изключителната привилегия не толкова да ходим на почивка през лятото, а да посрещаме гости. Преди време Иво Сиромахов каза, че „човек разбира колко роднини има, когато си построи вила в Созопол”.

Е, някои от нас нямат вили, ама родата не е претенциозна – и „панелката” си я бива, нали е на аванта. И така две седмици постиламе чаршафи, метем разнесените по килима пясъци от плажа, простирият увисва от 5 чифта бански костюми, хавлиени кърпи и шорти. Къщата – пълна, хладилникът – вечно празен, шурейат – доволен!!!!

На третия ден на домакина му омръзва да шета, тегли деликатен сиктир на всичко и всички и тръгва да развежда гостите из Варничката, белкем се нахранят навънка, поне чинии да не мие после. На един му се пие, на друг му се хапва, трети търси романтика, четвърти – сам не знае какво иска.

За да услесним малко въпросния домакин, предлагаме **нашата авторска класация на местата**, на които ТРЯБВА „да си разхвърлиш” гостите:

Къде да заведем гостите си през лятото?

1. **„Кубо“** – има ли нужда от обяснение?!? Пускай го там да се препича цял ден, барът с ледени напитки е на секунди път от шезлонга, морето – на две крачки, музиката – хубава.
2. **„Норд“** – като огладнее, тупни го един път здравата по загорелите плещи и го води да хапне пържена цаца за 2,80 лева порцията.

3. **„Хепи“** – ако гостът иска маааалко да се поизхвърли и каже „Тая вечер аз плащам“, ами заведи го да те почерпи в „Хепи“. Там рибата не е 2,80 лв, ама всяка вечер на едно и също място ли ще ходите?!?
4. **„Панорама“** – след като се нахраните едно хубаво, иди му покажи колко ни е хубав градът. Отидете да си допие в бар „Панорама“ – на последния етаж на хотел „Черно море“. Вечерна Варна наистина си заслужава! След **почерпката в „Хепи“** за 10 човека, гостът постепенно започва да се „насища“ на купешка храна. Домакинята хубаво готви, има ли смисъл да се вечеря по заведенията?! Я по добре само да се разхождате, да пийвате кафенца и фрешове... И ти започваш следващата си градска офанзива:

5. **Разходка в Морската градина** – тук е абсолютно задължително да направите обиколка на Алеята на възрожденците, да стигнете до Пантеона, оттам да обърнете рязко назад, пак да минете през Алеята, да прекосите страничко Мостчето на желанията, докато не стинете до сцена „Раковина“. Там вероятно следва да се задържите между 2 и 20 минути и да послушате как Богдан Томов или Свилен Стоянов обявяват следващо изпълнение на гастролиращи артисти от пенсионерския клуб на град Бургас. На връщане е абсолютно задължително да стоите половин час на най-голямата жега и да си купите пуканки от дядото пред входа на Фестивалния и конгресен център. Иначе денят ви ще бъде лишен от всякакъв смисъл! **Гостите задължително са с малки деца... поне 2 броя!** В зависимост от възрастта, трябва да се помисли и за техните развлечения:

6. **„Детски кът“** – наложително е децата да бъдат почерпени и повозени с лодка в езерцето. Оттам бащата следва да спечели плючен мечок, след като стреля 10 пъти на стрелбището. Денят завършва със скачане на батут, състезание с блъскащи се колички и купуване на боядисваща в смъртносин цвят дъвка и светещи гривнички.

7. **Зоологическа градина** – тук пак няма смисъл да обясняваме. Ако не стоите минимум 40 минути пред клетката с лъвовете или не обиколите куция тигър, все едно нищо не сте видели от Варна.
8. **Маршрут: Обсерватория – Делфинариум – Аквариум – Регионален исторически музей – Римски терми – Музей на Възраждането** (не е задължително да е в такава последователност). За всеки случай, имайте предвид, че последните два обекта се намират близо до ЖП гарата, може пък да искат да си тръгнат по-скоро...

Петя Динчева, Маргарита Здравкова, Мартин Николов, Теодор Тодоров

Катедра “Икономика и организация на туризма” към Икономически Университет-Варна представя:
За Специалността...

Защо да изберем специалност „Туризмът” в Икономически университет – Варна?

Икономически университет – Варна е една от тези институции, в които влизаш и си казваш: „У дома съм!”. Уютно е. Хубаво е. Има традиции. Дори само сградата ти подсказва, че си наследник на богато минало, с което да се гордееш.

А катедра „Икономика и организация на туризма” и специалност „Туризмът” са възможно най-добрият избор, който ще направиш. Защото ти дават възможност да „пътуваш”. Лично аз пътувах до Куба с професор Нешков и доцент Казанджиева, с доцент Кръстев стигнахме чак до Израел. Обиколих цялото Черноморие с проф. Маринов и д-р Янчева. Професор Ракаджийска и д-р Дянков ме отведоха във Великобритания. По-

късно се озовах в САЩ - на другия край на света с проф. Дъбева и д-р Луканова. С д-р Велева прескочихме и до Япония. Разбира се, докато „обикалях” тези дестинации, аз не напуснах пределите на Варна, а истинското ми пътешествие беше с градския транспорт – от вкъщи до Икономически университет.

За пет години аз и моите преподаватели попътувахме доста. Те са моите стабилни, подготвени водачи. Заедно изминахме разстояние, което няма физически размери, но разшири границите на мирогледа ми. А човек е толкова голям, колкото далеч го води умът му...

Катина Попова

Специалност „Туризмът” е една от най-предпочитаните и перспективни специалности в Икономически университет – Варна. За да подкрепим твърдението си с факти, предлагаме на Вашето внимание отзивите на реализираните „туристически” кадри.

Петя Динчева разговаря с Петър Стефанов.

Как се чувстваш като завършил специалност „Туризмът”?

-Завърших специалност „Туризмът” преди малко по-малко от две години и оттогава насам неизменно работя в туристическия бранш, което правя всъщност през цялото време на моето следване в университета. Получих образователни степени „Бакалавър” и „Магистър” в специалност „Туризмът”. Започнах от най-ниските стъпала в хотелиерския бранш, което всъщност ми помогна да усвоя много чрез постоянния пряк контакт с туристите от различни националности и култури. Това бе безценен опит за мен, заедно с познанията, придобити в университета, защото по този начин имах възможност да видя на практика това, което е описано в учебниците. Чувствам се изключително удовлетворен от работата си и не мога да си представя, че това би било възможно без знанията, придобити в Икономически Университет – Варна и по специално Катедра „Икономика и организация на туризма”.

Какво ти даде нашият университет и по-специално Катедра „ИОТ”?

-Икономически университет – Варна ми даде много повече, отколкото съм очаквал да получа в момента, в който за първи път стъпах в него. Получих една база, която е необходима за всеки млад човек, търсещ място сред сложната икономическа среда в България, и без която е изключително трудно да постигнеш някакви успехи в личен план. Катедра „Икономика и организация на туризма” ме подготви за реалността, с която ще се сблъскам след напускането на университета, за да мога

да бъда конкурентноспособен на пазара и да съм подготвен за предизвикателството, наречено туризм в България.

Прилагаш ли усвоените познания на сегашното си работно място?

-Голяма част от това, което съм усвоил по време на обучението си, е много важно за успешното справяне с работата ми, и дори в някои моменти съжалявам, че не съм наблегнал малко повече на някои дисциплини. В голямата картина на съвременния български туризм разликата я правят малките неща и детайлите, които не могат да бъдат придобити само от практиката, ако я няма академичната подготовка.

Разкажи ни малко повече за работата си.

-Работата ми е в отдел „Продажби и маркетинг” на хотел „Кристал”, Златни Пясъци. В работата си поддържам ежедневна връзка с партньорите на хотела – туроператорски фирми от България и чужбина.

Би ли препоръчал на приятели и близки да продължат обучението си в Катедра „ИОТ”? Защо?

-Бих препоръчал на всекиго да продължи обучението си в Катедра „Икономика и организация на туризма”, защото знанието, придобито там дава предимство на завършилите в катедрата, а както знаем, България е страна с много голям туристически потенциал, който рано или късно ще се реализира, и тогава гладът за професионално подготвени кадри ще е най-голям. Никъде в България не може да бъде получено образование, което да подготвя по по-добър начин студентите.

Какво би посъветвал настоящите и бъдещите студенти от нашата специалност?

- Настоящите и бъдещи студенти от специалност „Туризмът” бих посъветвал първо да изберат България за това да се реализират в туристическия бранш. Второ, да се опитват да придобият колкото се може повече опит в туризма по време на следването си, защото това е най-важното за тях – да могат да видят как са нещата и в практиката, а не само теорията.

Интервюто проведе: Петя Динчева

Маргарита Здравкова разговаря с Мая
Николова, ТА „Ред Турс“ град Шумен:

Мнението на бранша за младите специалисти и за туризма като цяло...

Лесно ли избрахте специалност „Туризмът“ и Икономически университет – Варна като продължение на средното Ви образование?

Да, от малка мечтаех да пътувам по света и да работя с хора, така че изборът за професионалната ми ориентация беше лесен.

Трудна ли беше реализацията Ви след напускане на университета?

Планирах да остана във Варна след образованието си и да работя в туристическия бранш – имаше доста възможности за реализация. По семейни причини се наложи да се върна обратно в Шумен, където за съжаление в туризма нямаше възможност за целогодишна заетост. Започнах работа в друг бранш, занимавах се с външна търговия в продължение на 10 години преди да създам агенцията. Но за щастие спецификата на работата, както и честите пътувания, ме обогатиха изключително много и ми помогнаха за по-нататъшната реализация в агенцията.

Какво ще посъветвате студентите от специалност „Туризмът“? Има ли възможност за професионално израстване дори и в по-малките градове в България?

Разбира се, в България категорично има “глад” за кадри в туризма – по всички нива – от сервитьори, рецепционисти, аниматори, до ръководители на екипи и мениджърски персонал. Колкото е по-подготвен и опитен персоналет, толкова нивото на обслужване е по-високо, съответно и качеството услугата, която предоставяме, и респективно - нивото на туристите и клиентите, които обслужваме.

От друга страна, забелязала съм, че амбициите и нетърпението на младите хора са големи, в това няма нищо лошо, но бих посъветвала завършващите да разберат, че за да израснат професионално, трябва да натрупат опит и умения, което не става за 6 месеца или 1 година. В Швейцария например, най-добрите университети в туризма редуват 6 месеца обучение с 6 месеца стаж. Така всички дипломирани стартират кариерата си с 2-3 години стаж, освен бакалавърска или магистърска степен. Практиката е изключително важна и всеки, който иска да стане добър професионалист, трябва да мине през различни нива от йерархията, преди да заеме мениджърски пост.

Разкажете ни накратко за агенцията. С какво се занимавате? Какви са клиентите Ви?

Агенцията създадох в началото на 2011 г., работим вече 5 години, към момента сме екип от 5 човека. Първоначално имах желание да се специализираме в Корпоративно обслужване на клиенти и инсентив пътувания. Взех IATA диплома, явих се на изпит за сертификат Amadeus и стартирахме. Още през първата година обаче стигнах до извода, че туристическа агенция с тесен профил трудно може да “вирее” в България, още повече регионално. Затова с течение на годините развихме различни направления, основно в outgoing сектора – имаме доста собствени програми – основно в Европа, специализирали сме се в tailor made пътувания – добри сме в това, и вече често ни търсят за най-екзотични и различни маршрути. Разбира се, продажбата на самолетни билети и корпоративни пътувания заемат много важна част от бизнеса на агенцията.

Имате възможност да се обърнете към Вашите преподаватели. Има ли нещо, което искате да им кажете?

Пожелавам на всички много здраве, успехи и адмирации за това, че се занимават с образование и обучение на младите студенти вече толкова години. Това е една нелека професия и искрено се надявам да продължават да работят със същото вдъхновение и любов към туризма, което аз помня от времето, когато бях студент в Икономическия университет.

В заключение искам да кажа следното: туризмът е най-бързо развиващият се сектор в момента в света, България има всички ресурси да бъде една от най-атраktivните туристически дестинации в Европа. Това, което съм сигурна, че трябва на всеки работодател в бранша ни, са надъхани, професионално подготвени млади хора, които да са готови с много любов и ентузиазъм да дадат всичко от себе си за професията. Бъдете сигурни, че ще бъдете отплатени многократно. Работата ни е изключително интересна, разнообразна и обогатяваща, така че пожелавам на всички успешна реализация!

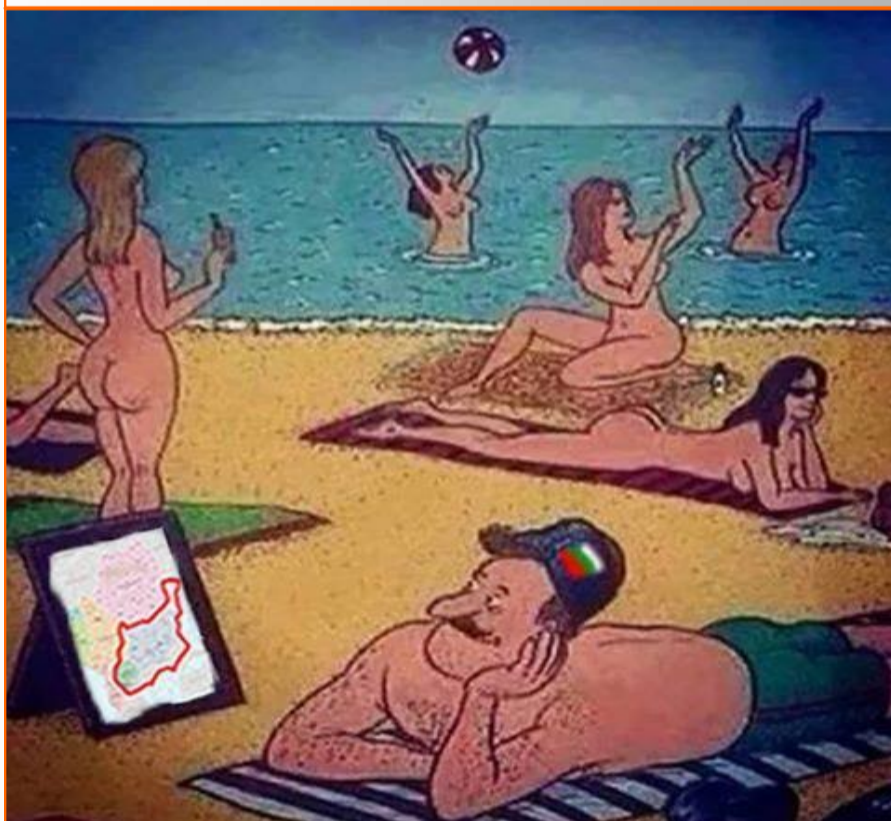
Интервюто проведе: Маргарита Здравкова

ЗАБАВНО

Новини от последните дни:

- ☺ Вчера в магазин за втора употреба, немски туристи си изкупили собствените си дрехи!
- ☺ На 9 май, в пет звездния хотел на Кушадасъ, петима пияни руски туристи, пет часа браниха шведската маса от напирещите пълчища от немски туристи...
- ☺ Първият български космически турист се завърна с няколко малки шишенца шампоан с надпис NASA.
- ☺ Когато хапна кебапчета на каспичанската жп гара, вьетнамският турист най-после се почувства у дома, усещайки вкус от родината си.
- ☺ Вчера руски турист под влиянието на алкохола е набил армията на Лихтенщайн.
- ☺ Испания, Памплоната. По време на традиционното надбягване с бикове по улицата трима туристи от Перник върнали стадото бикове обратно в обора.
- ☺ Куриоз от Индия. Български турист нарекъл жена си крава и безплатно ги настанили в президентския апартамент.
- ☺ Група туристи в Балкана са изгубили дамаджана с 15 литра ракия. Цяла седмица им се наложило да карат само на храна и вода.
- ☺ Руски турист предизвика масова паника и погром във фоайето на аерогарата в Ню Йорк с гръмкото провикване към съпругата си:
- Алла! Я в бар!

СИМЕОН ПРИСТИГА НА ALL INCLUSIVE ЗА ВЕЛИКДЕН

Халкидики, 907г.

Турист пита в едно село:
 - Чичо, имате ли някаква атракция за туристите?
 - Имахме, но се омъжи...

Двама туристи се возят в самолет. Попадат във въздушна яма и самолетът започва да се тресе. Единият:
 - Ей, как се клати! Ще падне!
 Другият:
 - Ами, нека пада, да не е твой.

- Ходил ли си в Кипър?
 - Ходил съм...
 - А в Гърция?
 - Ходил съм...
 - И къде е по-хубаво?
 - Не знам. Навсякъде бях с жената и децата.

На Ниагарския водопад. Екскурзоводът към туристите:
 - Ако уважаемите туристи за миг замълчат, биха могли да чуят величествения грохот на водопада.

Двама приятели японци се срещат на улицата. Единият от тях току що се е върнал от ваканция. Другият го пита:
 - Е, как беше?
 - Ами не знам, още не съм гледал снимките.

Пътник струпва багажа си за чекиране и казва на служителката:
 - Аз летя за Лос Анжелес. Искам този, правоъгълният куфар, да изпратите в Денвър, а двата кръгли да заминат за Сиатъл.
 - Но, господине, не можем да направим това... - отговаря служителката.
 - А защо не? Предния път можахте!

Група немски туристи се изсипва от автобуса, в центъра на едно село - с цел селски туризъм. Местен дядо - заядливец, седнал на стол пред кръчмата и ги нарежда:
 - Гутен абенд, мутен абенд, ама руснаците ви е*аха майката през Втората световна война!
 Един от немците го пита, неразбиращо:
 - "Was?!"
 Дядото - честен:
 - Бе и на нас, ама по-късно...

Група български туристи, загубили се в джунглата, бяха намерени след два месеца, благодарение на хиляди папагали, които псували на български.

Париж, в подножието на Айфеловата кула. Екскурзовод французин уговаря американска туристка да се качи в асансьора. Туристката умира от страх - асансьорът е на повече от 100 години:
 - А често ли сменят въжетата на асансьора?
 - Не се притеснявайте. Щом падне асансьора и веднага ги сменят!

Гид развежда група из Париж:
 - Обърнете внимание - Айфелова кула. Долу жени по 50 франка. Напред е Елисейската гора - жени за 100 франка. Отдясно е Монмартр - жени за 200 франка. Под нас - крайбрежието на Сена - жени за 300 франка.
 - Извинете, у вас няма ли порядъчни жени? - интересува се турист.
 - Разбира се, мосю, но те струват много по-скъпо.

Гид развежда туристи по палубата на боен кораб в пристанището. Той им посочва бронзова табелка на палубата. На табелката пише: "Тук падна нашият храбър капитан".
 - Нищо чудно - мърмори нервна стара дама. - И аз се спънах на това проклето нещо...

Американец посещава Китай. След като вече е разгледал всички туристически забележителности решава да се поинтересува от китайския народ и обичаите му, и пита местния екскурзовод:
 - Колко е голямо населението тук?
 - Ами, около 1.5 милиарда. - отговаря екскурзовода.
 След кратка пауза американецът пита:
 - Е, добре, и с какво друго се занимавате тук?

Турист се регистрира на рецепцията на хотел.
 - Администратор! Какво е това, което пълзи по регистрационната ми карта?
 - Бълха, Господине?
 - Нямам нищо против, че в хотела има бълхи. В много хотели ги има, вече съм свикнал. Но когато бълхите излизат, за да видят, в коя стая ще се настаня - това вече е прекалено!